

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/archiwa/dzialalnosc-naukowa-i-p/publikacje-zwarte/32318,Stanislaw-Mikolajczyk-w-dokumentach-aparatu-bezpieczenstwa-t-2-Dzialalnosc-w-lat.html>
19.04.2024, 20:47

Stanisław Mikołajczyk w dokumentach aparatu bezpieczeństwa, t. 2: Działalność w latach 1947-1958

[więcej zdjęć](#)

Stanisław Mikołajczyk w dokumentach aparatu bezpieczeństwa, t. 2: Działalność w latach 1947-1958, wybór dokumentów Witold Bagieński, Franciszek Dąbrowski, Franciszek Gryciuk, opracowanie Witold Bagieński, Agnieszka Chrzanowska, Franciszek Dąbrowski, Franciszek Gryciuk, Bogusław Kopka, Sławomir Mańko, Jolanta Mysiakowska-Muszyńska, Paweł Popiel, Warszawa-Łódź 2010, 1024 s.

Stanisław Mikołajczyk był przywódcą jedyne go masowego ruchu sprzeciwu wobec komunistycznej dyktatury w Polsce w latach, które nastąpiły bezpośrednio po zakończeniu wojny. Polskie Stronnictwo Ludowe i jego prezes dawali Polakom nadzieję na zbudowanie trwałej demokracji, odpowiadającej aspiracjom i dążeniom większości obywateli.

Przekazywany czytelnikom wybór dokumentów ma oddawać w zamyśle autorów - mimo

fragmentarycznego zachowania źródeł – stan wiedzy aparatu bezpieczeństwa o planach i działaniach Stanisława Mikołajczyka w okresie od ucieczki z kraju w październiku 1947 r. do końca 1958 r. Publikowane dokumenty wytworzone zostały m.in. przez Oddział II Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego, Komitet do spraw Bezpieczeństwa Publicznego i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Pochodzą one w głównej mierze z akt sprawy kryptonim „Bartek” (dotyczącej Stanisława Mikołajczyka), akt sprawy prowadzonej przez wywiad o kryptonimie „Tarń” (dotyczącej emigracyjnego PSL) oraz akt spraw o kryptonimach „Wirus” i „Rozłam” (dotyczących kontaktów ludowców z kraju z działaczami PSL na Uchodźstwie). Wykorzystano także materiały pochodzące ze spraw dotyczących poszczególnych osób, m.in. Marii Hulewicz, Stanisława Kota, Witolda Kulerskiego i Franciszka Wójcickiego.